

REZOLUCIJA (EU) 2023/1948 EUROPSKOG PARLAMENTA**od 10. svibnja 2023.****s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo (do 30. studenoga 2021. Zajedničko poduzeće za bioindustriju) za financijsku godinu 2021.**

EUROPSKI PARLAMENT,

- uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za Europu kao kružno biogospodarstvo za financijsku godinu 2021.,
 - uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0093/2023),
- A. budući da je Zajedničko poduzeće za bioindustriju (dalje u tekstu: „Zajedničko poduzeće BBI”) osnovano u svibnju 2014. u okviru programa Obzor 2020. na razdoblje do 31. prosinca 2024. ⁽¹⁾; budući da je u studenome 2021. Uredbom Vijeća (EU) 2021/2085 ⁽²⁾ osnovano Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo (dalje u tekstu: „Zajedničko poduzeće CBE”) kako bi zamijenilo Zajedničko poduzeće BBI, u okviru programa Obzor Europa na razdoblje koje završava 31. prosinca 2031.;
- B. budući da je opći cilj zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa usmjeriti se u većoj mjeri na ciljeve i sklapati ambicioznija partnerstva s odgovarajućim industrijskim sektorima nego u okviru prethodnih programa;
- C. budući da se Zajedničko poduzeće CBE financira u okviru višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. u cilju okupljanja svih relevantnih dionika i pomaganja Uniji da se etablira kao ključni akter u istraživanjima kroz angažman i predanost partnerâ u pogledu oblikovanja i provedbe programa istraživačkih i inovacijskih aktivnosti s europskom dodanom vrijednošću;
- D. budući da u okviru programa VFO-a za istraživanja i inovacije zajednička poduzeća imaju vlastitu pravnu osobnost i donose vlastiti istraživački i inovacijski program u svom strateškom istraživačkom području te ga provode putem poziva za podnošenje prijedlogâ ili javne nabave;
- E. budući da su opći ciljevi Zajedničkog poduzeća CBE ubrzati inovacijski proces i razvoj biotehnoloških inovativnih rješenja; ubrzati uvođenje postojećih razvijenih i inovativnih biotehnoloških rješenja na tržište i osigurati visoku razinu okolišne učinkovitosti bioindustrijskih sustava;
- F. budući da se, kako bi se uzelo u obzir trajanje programa Obzor Europa, pozivi za podnošenje prijedlogâ u okviru Zajedničkog poduzeća CBE trebaju objaviti do 31. prosinca 2027.; budući da se u opravdanim slučajevima pozivi za podnošenje prijedlogâ mogu objaviti do 31. prosinca 2028.;
- G. budući da su članovi osnivači Zajedničkog poduzeća CBE Unija, koju predstavlja Komisija, i sektorski partneri, koje predstavlja Konzorcij za bioindustriju (BIC);
- H. budući da financijski doprinos Unije Zajedničkom poduzeću CBE, uključujući odobrena sredstva EGP-a, iznosi do 1 milijarde EUR (što uključuje do 23,5 milijuna EUR za administrativne troškove); budući da članovi Zajedničkog poduzeća CBE koji nisu Unija trebaju dati ili osigurati da njihovi sastavni ili povezani subjekti daju ukupan doprinos od najmanje 1 milijarde EUR, uključujući do 23,5 milijuna EUR za administrativne troškove, u razdoblju od deset godina;

⁽¹⁾ SL L 169, 7.6.2014., str. 130.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) 2021/2085 od 19. studenoga 2021. o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 219/2007, (EU) br. 557/2014, (EU) br. 558/2014, (EU) br. 559/2014, (EU) br. 560/2014, (EU) br. 561/2014 i (EU) br. 642/2014 (SL L 427, 30.11.2021., str. 17.).

Općenito

1. pozdravlja izvješće Revizorskog suda o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Zajedničkog poduzeća CBE (dalje u tekstu: „izvješće Revizorskog suda”); navodi da godišnja računovodstvena dokumentacija za 2021. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje Zajedničkog poduzeća CBE na dan 31. prosinca 2021., kao i rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini za godinu koja završava tim datumom, u skladu s financijskim pravilima Zajedničkog poduzeća CBE i s računovodstvenim pravilima koja je usvojio računovodstveni službenik Komisije, te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne u svim značajnim aspektima;
2. potvrđuje da su u okviru programa Obzor Europa predviđeni ambiciozni ciljevi za Zajedničko poduzeće koji se mogu postići samo ako se osmisle i provedu djelotvorna rješenja za ispravljanje nedostataka u sustavima unutarnje kontrole i za pripremu za buduće probleme koji bi mogli proizaći iz povećanja odgovornosti, na primjer u području upravljanja ljudskim resursima i planiranja ljudskih resursa; u tom kontekstu ističe da posebno složeni i opterećujući izračuni i zahtjevi u pogledu izvješćivanja predstavljaju velik rizik od pogreške te stoga poziva da se istraže mogućnosti pojednostavnjenja kad god je to moguće i u skladu s postojećim pravnim okvirom;
3. napominje da među zajedničkim poduzećima ne postoji usklađena definicija „administrativnih troškova”, što je osnova za izračun financijskih doprinosa njihovih članova i preduvjet za usporedivost takvih troškova; imajući to u vidu, poziva na donošenje zajedničkih smjernica za sva zajednička poduzeća kako bi se primijenio usklađen pristup za klasifikaciju određenih kategorija rashoda za administrativne troškove, kao što su rashodi za savjetovanja, studije, analize, evaluacije i tehničku pomoć;

Proračunsko i financijsko upravljanje

4. napominje da je upravni odbor u prosincu 2020. usvojio proračun Zajedničkog poduzeća CBE za 2021. u ukupnom iznosu (usvojeni proračun i ponovne aktivacije) od 5 215 066 EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i 174 626 895 EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje, te da nije bilo izmjena;
5. sa žaljenjem napominje da je, prema izvješću Revizorskog suda, stopa izvršenja raspoloživog proračuna Zajedničkog poduzeća CBE za plaćanja za 2021. koji je dostupan za projekte u okviru programa Obzor 2020. iznosila samo 71 % zbog vanjskih faktora kao što je pandemija bolesti COVID-19, kao i zbog neočekivanog prekida jednog velikog projekta u okviru programa Obzor 2020. nakon stečaja glavnog korisnika u 2021.;
6. nadalje, napominje da je prijašnji proračun Zajedničkog poduzeća BBI sadržavao višak neiskorištenog proračuna iz prethodnih godina (2018., 2019. i 2020.) koji je uključivao 600 000 EUR u administrativnim odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje i 46 881 709 EUR u operativnim odobrenim sredstvima za plaćanje; napominje također da su ponovno aktivirana odobrena sredstva prioritarno iskorištena u skladu s financijskim pravilima Zajedničkog poduzeća CBE te su do kraja godine dosegla gotovo 100 % iznosa administrativnih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza, 84 % administrativnih odobrenih sredstava za plaćanje te 79 % operativnih odobrenih sredstava za plaćanje;
7. napominje da je na kraju 2021. Unija dala doprinos od 728,228 milijuna EUR, a industrijska grupacija potvrđeni doprinos od 52,239 milijuna EUR u naravi, 14,559 milijuna EUR u gotovini za administrativne troškove i 3,250 milijuna EUR u gotovini za operativne troškove;
8. napominje da je Zajedničko poduzeće CBE u pogledu svojih operativnih obveza na kraju 2021. gotovo u potpunosti preuzelo obveze u visini od 815,8 milijuna EUR, što odgovara maksimalnom doprinosu Unije za sklopljene sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru programa Obzor 2020.; osim toga, napominje da u narednim godinama treba isplatiti još otprilike 159,6 milijuna EUR (ili 19,6 %); s druge strane, napominje da su se privatni članovi pravno obvezali da će osigurati doprinose u naravi i financijske doprinose u iznosu od 266,5 milijuna EUR, odnosno 56 % okvirne ciljne vrijednosti od 475,3 milijuna EUR definirane u usvojenim godišnjim programima rada Zajedničkog poduzeća CBE; međutim, napominje da Zajedničko poduzeće CBE neće ostvariti okvirni cilj za svoje privatne članove do kraja programskog razdoblja jer su svi pozivi za podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor 2020. zatvoreni krajem 2020.;

9. napominje da je za Zajedničko poduzeće CBE stopa izvršenja raspoloživih sredstava za plaćanje za projekte u okviru programa Obzor 2020. iznosila 71 %, što se može objasniti obustavama i produljenjima nedavnih projekata u okviru programa Obzor 2020. zbog pandemije bolesti COVID-19, kao i prekidom jednog velikog projekta u okviru programa Obzor 2020. nakon stečaja glavnog korisnika u 2021.; napominje da Zajedničko poduzeće CBE nije imalo operativnih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za 2021. jer je svoj posljednji poziv za podnošenje prijedlogâ zaključilo do kraja 2020.;
10. napominje da su krajem 2021. sektorski članovi prijavili ukupne doprinose u naravi za dodatne aktivnosti u visini od 1 646,5 milijuna EUR, odnosno 74 % ciljne vrijednosti od 2 225,4 milijuna EUR; međutim, prima na znanje zapažanje Revizorskog suda o nedovršenosti procesa certifikacije za 715,6 milijuna EUR ili 43 % prijavljenog iznosa; prima na znanje da je u veljači 2022. upravni odbor Zajedničkog poduzeća CBE odobrio dodatnih 658 milijuna EUR ulaganja sektorskih članova u aktivnosti iz 2022. koje su usko povezane sa strateškim ciljevima Zajedničkog poduzeća CBE kako bi osigurao da se ciljna vrijednost ostvari do kraja programa; stoga napominje da bi ta obveza privatnih članova mogla ublažiti rizik od toga da do kraja programa Obzor 2020. Zajedničko poduzeće CBE ne dostigne ciljnu vrijednost za doprinose u naravi za dodatne aktivnosti;
11. napominje da je, nakon opažanja Revizorskog suda iz 2020. o nedostatku podataka za potvrđene doprinose u naravi, Konzorcij za bioindustriju uspio do objave godišnjeg izvješća o radu za 2021. dostaviti velik broj potvrda koje obuhvaćaju doprinose u naravi sastavnih subjekata Konzorcija za bioindustriju za dodatne aktivnosti uglavnom iz 2020., ali i iz 2019. i 2018., nakon odgode zbog pandemije bolesti COVID-19;
12. ističe da operativna postignuća navedena u godišnjem izvješću o radu za 2021. potvrđuju da je Zajedničko poduzeće CBE uspjelo ostvariti svoje strateške ciljeve unatoč riziku koji je Revizorski sud 2020. utvrdio u pogledu postizanja istraživačkog i inovacijskog programa Zajedničkog poduzeća CBE u okviru programa Obzor 2020. i unatoč smanjenju novčanih doprinosa obaju članova Zajedničkog poduzeća CBE (Komisije i Konzorcija za bioindustriju); posebno pozdravlja činjenicu da je među najvažnijim operativnim postignućima prijavljenima za 2021. dovršen 41 projekt i da su ispunjeni svi ključni pokazatelji uspješnosti povezani s tim projektima; nadalje, cijeni to što očekivani rezultati o kojima se izvješćuje u projektima koji su u tijeku upućuju na to da će konačni ključni pokazatelji uspješnosti znatno premašiti ciljne vrijednosti utvrđene u „Strateškom programu za inovacije i istraživanja: Bioindustrija za razvoj i rast u Europi”, u kojem su utvrđene istraživačke, demonstracijske i provedbene aktivnosti koje Zajedničko poduzeće CBE treba provesti u okviru programa Obzor 2020.;
13. napominje da Zajedničko poduzeće CBE u svom godišnjem izvješću o radu za 2021. nadalje izvješćuje o stvarnim vrijednostima financijskih doprinosa u naravi Konzorcija za bioindustriju ili njegovih sastavnih subjekata kako bi se ostvarile ciljne vrijednosti utvrđene Uredbom Vijeća (EU) br. 560/2014 ^(¹) te da je ukupna razina doprinosa u naravi i financijskih doprinosa već dosegla 70 % konačne očekivane vrijednosti od 2,73 milijarde EUR te je na dobrom putu da ostvari taj konačni cilj do 2024.;

Uspješnost

14. napominje da je izvršni direktor predstavio prioritete i ciljeve Zajedničkog poduzeća CBE za 2021. na sastanku upravnog odbora koji se održao 17. lipnja 2020., prije nego što je predstavljena konačna verzija o kojoj se raspravljalo 7. listopada 2020.; napominje da su ti prioritete zatim uključeni u godišnji plan rada za 2021. kao ciljevi za 2021. usmjereni na konsolidaciju portfelja projekata uz zadržavanje standarda kvalitete radi boljeg funkcioniranja u razdoblju najvećeg radnog opterećenja; nadalje, napominje da je u sklopu okvirnog programa Obzor Europa osiguran neometan prelazak sa Zajedničkog poduzeća BBI na novo Zajedničko poduzeće CBE;

^(¹) Uredba Vijeća (EU) br. 560/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju zajedničkog poduzeća za bioindustriju (SL L 169, 7.6.2014., str. 130.).

15. napominje da 2021. nije bilo otvorenih poziva za podnošenje prijedlogâ jer je posljednji poziv proveden 2020. i da je Zajedničko poduzeće CBE nastavilo upravljati svojim portfeljem projekata, što je dovelo do potpisivanja 18 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, čime je ukupan broj projekata u portfelju Zajedničkog poduzeća CBE porastao na 142 (71 istraživačka i inovacijska aktivnost, 39 demonstracijskih aktivnosti, 14 vodećih inicijativa i 18 aktivnosti koordinacije i podrške), od kojih je 96 još bilo u tijeku krajem 2021., a 46 ih je dovršeno;
16. napominje da je 2021. vanjski ugovaratelj proveo posebnu studiju ⁽⁴⁾ kako bi potvrdio rezultate povezane s ključnim pokazateljima uspješnosti za 32 projekta Zajedničkog poduzeća BBI koji su dovršeni do srpnja 2020. i izradio sveukupnu procjenu portfelja projekata Zajedničkog poduzeća BBI; napominje da su u okviru postupka validacije analizirani zabilježeni učinci i rezultati povezani s ključnim pokazateljima uspješnosti u odnosu na dokaze navedene u projektnoj dokumentaciji, uključujući periodično izvješće te izvješća o rezultatima i preispitivanju koja su izradili neovisni stručnjaci; također, napominje da je razvijen sustav ocjenjivanja koji pokazuje u kojoj su mjeri rezultati povezani s ključnim pokazateljima uspješnosti potkrijepljeni dokazima;
17. ističe da većina (oko 90 %) potvrđenih podataka dobiva ocjenu 1 ili 2 (ocjene: 1, 2, 3) što pokazuje da okvir ključnih pokazatelja uspješnosti utvrđen za Zajedničko poduzeće BBI omogućuje smisleno mjerenje ishoda i učinaka programa;
18. napominje da vodeće inicijative i napredne demonstracijske aktivnosti najviše pridonose socioekonomskim učincima kao što su otvaranje radnih mjesta, ruralni razvoj i koristi za primarne proizvođače, regionalnim i lokalnim učincima te učincima na tržišta i industriju; napominje da razina tehnološke spremnosti tih projekata omogućuje široku primjenu tehnologija na predindustrijskoj razini uz sudjelovanje aktera iz cijelog lanca vrijednosti, od lokalnih dobavljača sirovina do krajnjih korisnika i lokalnih tijela;
19. napominje da je smanjenje učinaka industrijskih procesa i proizvoda na okoliš jedan od temeljnih ciljeva Zajedničkog poduzeća CBE; napominje da smanjenje emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova zabilježeno u okviru 65 % projekata Zajedničkog poduzeća CBE bitno pridonosi ublažavanju klimatskih promjena; napominje da se, prema izvješćima, u 29 % projekata upotrebljava/reciklira CO₂ ispušten u okviru bioindustrijskih djelatnosti, što odgovara smanjenju izravnih emisija stakleničkih plinova u tim djelatnostima;
20. zadovoljan je da je Zajedničko poduzeće CBE u 2021. nastavilo učinkovito poslovati u svojim osnovnim djelatnostima u odnosu na glavne ključne pokazatelje uspješnosti programa Obzor 2020. na temelju kojih se provodi njegovo praćenje, čime su potvrđeni pozitivni trendovi zabilježeni prethodnih godina: kandidati su o rezultatima poziva za 2020. godinu obaviješteni u siječnju 2021., u roku od 137 dana, dok je ciljni rok bio 153 dana (100 % u roku); vrijeme potrebno za dodjelu bespovratnih sredstava za zadržane prijedloge iz poziva za 2020. u prosjeku je iznosilo 236 dana u odnosu na rok od 245 dana i svi su sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava potpisani u roku (100 % u roku); vrijeme potrebno za izmjene iznosilo je 9 dana u odnosu na ciljni rok od 45 dana (100 % u roku); pretfinanciranje za zadržane prijedloge iz poziva za 2020. u prosjeku je plaćano u roku od 9,5 dana u odnosu na ciljni rok od 30 dana (100 % u roku), a međuplaćanja i završna plaćanja izvršena su u prosjeku u roku od 66 dana u odnosu na ciljni rok od 90 dana (100 % u roku);
21. napominje da, nakon opažanja u pogledu prava intelektualnog vlasništva tijekom postupka davanja razrješnice za 2020., sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava koje je Zajedničko poduzeće CBE potpisalo odgovaraju predlošku sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji je Komisija izdala za izvršenje proračuna Unije i da nema odstupanja u upravljanju pravima intelektualnog vlasništva; nadalje, napominje da, kad je riječ o pravima intelektualnog vlasništva i objave rezultata, vlasništvo nad rezultatima projekata i dalje drže korisnici te da moraju ispuniti posebne obveze povezane s otvorenom znanosti i pristupom rezultatima istraživanja u skladu s odjeljkom 3. („Prava i obveze povezani s postojećim znanjem i rezultatima”) predloška sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru programa Obzor 2020.;

(4) <https://www.bbi.europa.eu/sites/default/files/executive-summary-bbi-ju-portfolio-kpi.pdf>

Postupci javne nabave, upravljanja osobljem i zapošljavanja

22. napominje da se do kraja 2021. programski ured Zajedničkog poduzeća CBE sastojao od 22 člana osoblja i da su 2021. pokrenuta četiri postupka zapošljavanja koja su rezultirala zapošljavanjem jednog službenika za projekte (ugovorni djelatnik), jednog asistenta za odnose s dionicima i izvršnog asistenta (privremeni djelatnik), jednog asistenta za komunikaciju (privremeni djelatnik) i jednog financijskog asistenta (ugovorni djelatnik); nadalje, napominje da je Zajedničko poduzeće CBE, kao i 2020., putem okvirnog ugovora Komisije za privremene usluge sklopilo nekoliko kratkoročnih ugovora za privremene usluge radi odgovaranja na posebne potrebe svog programskog ureda kako bi se moglo nositi s razdobljem najvećeg radnog opterećenja;
23. sa zabrinutošću primjećuje da je prosječna godišnja stopa privremenog osoblja i dalje bila visoka i da je činila 19 % statutarnog osoblja; podsjeća da visok udio ugovornog osoblja obično vodi do znatno veće stope fluktuacije osoblja Zajedničkog poduzeća CBE i dodatne destabilizacije kadrovskog stanja; također, ističe da bi zapošljavanje privremenih djelatnika trebalo biti privremeno rješenje i da bi u suprotnom moglo nepovoljno utjecati na ukupne rezultate Zajedničkog poduzeća CBE, na primjer zbog rizika u pogledu zadržavanja ključnih kompetencija, nejasnih kanala kontrole odgovornosti, mogućih sudskih sporova i smanjene učinkovitosti osoblja; podsjeća da bi Zajedničko poduzeće CBE trebalo osmisliti formalizirani model ili smjernice o tome kako procijeniti potrebe za osobljem (uključujući ključne kompetencije) radi optimizacije korištenja kadrovskih resursa.
24. napominje da prema podacima iz godišnjeg izvješća o radu za 2021. postoji odgovarajuća rodna ravnoteža, sa 64 % žena na razini programskog ureda, 46 % u skupini predstavnika država (uključujući zamjenike) i 57 % u znanstvenim odborima; potiče Zajedničko poduzeće CBE da zadrži i poboljša tu rodnu ravnotežu;
25. prima na znanje da se do kraja 2021. prema njegovu godišnjem izvješću o radu broj žena u upravnom odboru povećao s 20 %, koliko je iznosio prethodne godine, na 30 %; potiče Zajedničko poduzeće CBE da uloži dodatne napore kako bi se postigla rodna ravnoteža u upravnom odboru;
26. napominje da od 2016. zajednička poduzeća za svoje članove osoblja ne plaćaju dio doprinosa poslodavca u mirovinski sustav Unije koji odgovara omjeru njihovih subvencioniranih prihoda od trećih zemalja i njihovih ukupnih prihoda jer Komisija nije predvidjela te rashode u proračunu Zajedničkog poduzeća niti je službeno zatražila plaćanja; poziva Komisiju da poduzme korake kako bi se u budućnosti izbjegli slični problemi;
27. napominje da su 2021. Zajedničko poduzeće CBE i četiri druga zajednička poduzeća preuzela vodeću ulogu u uvođenju alata za e-zapošljavanje pod nazivom „SYSTAL”, koji je osmislio Oracle i kojim se već koristilo nekoliko decentraliziranih agencija, te da se Zajedničko poduzeće CBE prvi put koristilo tim alatom u rujnu 2021. pri objavi jednog slobodnog radnog mjesta;
28. napominje da je odjel za ljudske resurse 2021. razvio okvir za učenje i razvoj, uzimajući u obzir godišnje ciljeve Zajedničkog poduzeća CBE, kako bi se osiguralo da su članovi osoblja osposobljeni za svoje uloge i da se mogu nositi sa zahtjevnim radnim okruženjem; napominje da su zbog pandemije bolesti COVID-19 sve aktivnosti učenja organizirane putem interneta;
29. ističe da je Zajedničko poduzeće CBE nakon opažanja povezanog s nabavom primljenog u postupku davanja razrješnice za 2020. provelo sve moguće mjere kako bi osiguralo najširu konkurenciju u svojim postupcima javne nabave, u skladu s Financijskom uredbom; također, pozdravlja činjenicu da Zajedničko poduzeće CBE objavljuje svoje obavijesti o javnoj nabavi na platformi eTendering i da je implementiralo sve zahtjeve za pristupanje povezane s rješenjima sustava eProcurement (kao što je eSubmission), koje se planira u potpunosti integrirati u taj sustav do kraja 2022.;

30. potvrđuje da je Zajedničko poduzeće CBE, nakon opažanja u postupku davanja razrješnice za 2020. o nedostatku potpornih struktura za osiguravanje psihološke dobrobiti osoblja, organiziralo niz događanja za pružanje potpore osoblju u suočavanju s problemima koje je uzrokovala pandemija te da su u pripremi njegove „strategije za povratak u ured” uspostavljene najbolje prakse i zlatna pravila u okviru novih načina rada;

Unutarnje kontrole i unutarnja revizija

31. napominje da se okvir unutarnje kontrole Zajedničkog poduzeća CBE temelji na 17 načela kontrole, da je usklađen s Komisijinim kontrolnim okvirom i da je na snazi od 1. siječnja 2020.;
32. napominje da rezultati procjene unutarnje kontrole za 2021. potvrđuju da sustav kontrole Zajedničkog poduzeća CBE postoji i funkcionira, ali su potrebna određena poboljšanja; napominje da općenito sve komponente unutarnje kontrole djeluju zajedno na integriran način i da je sustav usklađen s okvirom unutarnje kontrole, da ima prihvatljivu razinu učinkovitosti i da omogućuje dostatnu kontrolu rizika za ostvarenje ciljeva kontrole;
33. napominje da je, kad je riječ o plaćanjima u okviru programa Obzor 2020., za provedbu ex post revizije odgovorna zajednička služba za reviziju, koja djeluje u sklopu Komisijine Glavne uprave za istraživanje i inovacije; napominje da je Zajedničko poduzeće CBE na temelju rezultata ex post revizije dostupnih do kraja 2021. prijavilo reprezentativnu stopu pogreške od 1,9 % i stopu preostale pogreške od 1,2 % za projekte u okviru programa Obzor 2020. (poravnanja i završna plaćanja); napominje, međutim, da bi se navedene stope pogreške trebale tumačiti s oprezom jer još nisu dostupni svi rezultati revizije i stope pogreške nisu u potpunosti reprezentativne za rashode koji se kontroliraju;
34. cijeni da, kao i 2020., postoje dokazi da su pojednostavnjenja uvedena programom Obzor 2020., kao i sve veće iskustvo glavnih korisnika, pozitivno utjecali na broj i razinu pogrešaka; napominje, međutim, da korisnici i dalje čine pogreške, obično zbog nerazumijevanja ili nepoštovanja pravila;
35. naglašava da su nalazi Revizorskog suda potvrdili stalne sistemske pogreške povezane s prijavljenim troškovima za osoblje i da su posebno mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) i novi korisnici skloniji pogreškama od ostalih korisnika; ističe da se o tim pogreškama redovito izvješćuje i u godišnjim izvješćima Revizorskog suda od 2017.; stoga naglašava da su pojednostavnjenja pravila Obzora 2020. za prijavljivanje troškova za osoblje i šira upotreba pojednostavljenih mogućnosti obračuna troškova preduvjet za stabilizaciju stopa pogreške ispod praga značajnosti; ističe da bi Zajedničko poduzeće CBE trebalo ojačati svoje sustave unutarnje kontrole kako bi se uhvatilo u koštac s povećanim rizikom u pogledu MSP-ova i novih korisnika te bi trebalo snažno poticati određene kategorije korisnika koji su skloniji pogreškama, kao što su MSP-ovi i novi korisnici, da se koriste Asistentom za izračun troškova za osoblje; pozdravlja činjenicu da su 2022. sva zajednička poduzeća započela s provedbom mjera za smanjenje stope pogreške u skladu s mjerama koje je predložio Revizorski sud, uključujući istraživanje mogućnosti pojednostavnjenih oblika troškova kao što su jedinični troškovi, jednokratni iznosi i paušalne stope.
36. napominje da je Revizorski sud radi procjene kontrola operativnih plaćanja Zajedničkog poduzeća CBE proveo reviziju nasumično odabranih plaćanja u okviru programa Obzor 2020. izvršenih 2021. na razini krajnjih korisnika kako bi mogao potvrditi stope pogreške utvrđene ex post revizijom^(*); napominje da je Revizorski sud u jednom slučaju utvrdio i kvantificirao pogrešku povezanu s prijavljenim izravnim troškovima za osoblje za jednu osobu koja nije bila zaposlena kod korisnika niti je izravno angažirana za rad na projektu;

(*) Kad je riječ o transakcijama isplate bespovratnih sredstava ispitanima na razini korisnika, prag za prijavljivanje mjerljivih pogrešaka iznosi 1 % troškova obuhvaćenih revizijom.

37. napominje da, nakon opažanja u postupku davanja razrješnice za 2020. u pogledu nalaza Revizorskog suda o stalnim sustavnim pogreškama u troškovima osoblja koje su prijavili korisnici i o redovitom izvješćivanju o tim pogreškama u ex post revizijama zajedničke službe za reviziju, Zajedničko poduzeće CBE i dalje aktivno radi na poboljšanju svojih strategija kontrole rashoda te sudjeluje u zajedničkim mjerama koje se u tom kontekstu poduzimaju u okviru upravljanja programima Obzor 2020. i Obzor Europa i koje su usmjerene i na jasno utvrđene kategorije korisnika Unijinih sredstava;

Upravljanje sukobima interesa i rizicima od prijevare i njihovo sprečavanje

38. napominje da je na kraju 2021. u registru rizika navedeno i opisano 11 rizika s različitim stupnjevima važnosti, konvergencije i međuovisnosti; nadalje ističe da je procjenom rizika provedenom 2021. potvrđen trend iz prethodnih godina te da su neki dodatni rizici apsorbirani ili smanjeni zbog veće učinkovitosti unutarnjih kontrola te stečenog iskustva u ključnim aktivnostima, kao što su planiranje, procesi i sustavi dodjele bespovratnih sredstava u okviru programa Obzor 2020.;
39. pozdravlja činjenicu da je programski ured Zajedničkog poduzeća CBE razvio sveobuhvatan skup pravila i postupaka za upravljanje sukobima interesa koji se učinkovito provode u cijeloj njegovoj upravljačkoj strukturi te da su provedene posebne mjere za sprečavanje i rješavanje sukoba interesa stručnjaka zaduženih za preispitivanje projekata i natječaja;
40. ističe da su tijekom 2021. ti sustavi kontrole djelotvorno funkcionirali i da nije došlo ni do čega o čemu bi trebalo izvijestiti, a da bi moglo utjecati na razumno jamstvo koje dužnosnik za ovjeravanje treba pružiti;
41. napominje da, nakon opažanja u postupku davanja razrješnice za 2020., Zajedničko poduzeće CBE u svojem godišnjem izvješću o radu za 2021. izvješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice o upravljanju rizicima od prijevare i potvrđuje da je Zajedničko poduzeće CBE nastavilo provoditi preporuke iz prethodnih godina i izvješćivati Europski ured za borbu protiv prijevare (OLAF) o njihovoj učinkovitoj provedbi;
42. napominje da se, nakon opažanja u postupku davanja razrješnice za 2020., na službenim internetskim stranicama Zajedničkog poduzeća CBE objavljuje izjave o interesima članova upravnog odbora koja sadržava i relevantne informacije o prošlim i trenutačnim profesionalnim aktivnostima članova;
43. napominje da je, nakon opažanja u postupku davanja razrješnice za 2020., Zajedničko poduzeće CBE provelo niz politika i programa osposobljavanja za borbu protiv uznemiravanja i prijevare, sprečavanje sukoba interesa i zaštitu zviždača; nadalje, napominje da su te etičke politike uključene u širok raspon aktivnosti i mehanizama za upravljanje rizicima čiju učinkovitost kontinuirano prati odgovorno osoblje koje je jasno određeno u upravljačkoj strukturi Zajedničkog poduzeća CBE, a služba za unutarnju reviziju i Sud kao davatelji jamstva redovito ispituju sve relevantne sustave kontrole; napominje da Zajedničko poduzeće CBE u svojim godišnjim izvješćima o radu redovito izvješćuje o tim mehanizmima za upravljanje rizicima, a posebno se izvješćuje o svim mogućim slučajevima uznemiravanja, sukoba interesa i prijevare koji bi mogli dovesti do izražavanja zadržke u priloženoj godišnjoj izjavi o jamstvu izvršnog direktora Zajedničkog poduzeća CBE; napominje da godišnje izvješće o radu Zajedničkog poduzeća CBE za 2021. ne sadržava nalaze i zaključke koji bi mogli dovesti do izražavanja zadržke u tim područjima.